

Ministr Hladík: Evropská unie by měla podporovat transformaci uhelných regionů i po roce 2027

26.3.2024 - | KDU-ČSL

Česká republika navrhla k projednání bod o budoucnosti mechanismu spravedlivé transformace. Fond pro spravedlivou transformaci (v ČR realizovaný prostřednictvím Operačního programu Spravedlivá transformace) pomáhá ve vybraných regionech EU s přípravou na odchod od uhlí a tím i proměny ekonomiky a sociální situace zdejších lidí. V červnu 2023 vzniklo Karlovarské prohlášení, ve kterém se zapojené regiony přihlásily k pokračování podpory v rámci spravedlivé transformace i po roce 2027, kdy má současné schéma skončit.

„Chceme pokračování silné evropské podpory uhelných regionů, protože se ukazuje, že jejich transformace není zdaleka hotová a potřebuje dlouhodobou finanční a politickou podporu. Přechod uhelných regionů na cestu dekarbonizace je časově a finančně náročný, není ho možné plně realizovat během jednoho programového období,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Ministři životního prostředí diskutovali o tom, jak by EU měla v přechodu na klimatickou neutralitu pokračovat a která odvětví mají největší potenciál k transformaci přispět. Pro Českou republiku je zásadní, aby kromě rozvoje obnovitelných zdrojů směřovala podpora také na nové technologie, například využívání a ukládání uhlíku a vodíkové hospodářství. Rozpočet EU musí cíle podporovat minimálně ve stejné výši jako v období do roku 2030. Paralelně musíme hledat další způsoby financování v době, kdy výnosy z emisních povolenek začnou kvůli snižujícímu se objemu emisí postupně klesat.

Rada EU také jednala o revizi rámcové směrnice o odpadech, konkrétně o textilu a potravinách. Návrh zavádí tzv. rozšířenou odpovědnost výrobců, kteří by měli nově přispívat na náklady spojené s textilním odpadem, a pravidla ohledně třídění použitých textilních výrobků k opětovnému použití či recyklaci. U potravinového odpadu předkládá návrh opatření pro prevenci jeho vzniku, povinnosti monitoringu a vyhodnocování.

„Textilní odpady považujeme v cirkulární ekonomice za jednu z našich priorit. Jejich význam neustále roste kvůli levné produkci a vysoké spotřebě. Proto je důležité, aby výrobci a dovozci textilu a obuvi převzali odpovědnost za své výrobky a podíleli se na zlepšení sběru a recyklaci,“ vysvětluje Petr Hladík.

Rada se věnovala i diskuzi nad návrhem Komise směřujícím ke snížení znečištění mikroplasty, které má negativní vliv zejména na mořskou biologickou rozmanitost, na lidské zdraví a ekonomiku. Zástupci evropských zemí řešili i návrat velkých šelem, především medvěda, vlka a rysa. Ten je klíčový pro správné fungování lesních ekosystémů, nicméně přináší složité socioekonomické výzvy napříč Evropou. Proto je potřeba na úrovni EU posílit ochranu hospodářských zvířat a zohlednit zvýšené náklady zemědělců.

Diskutovalo se také o klimatickém cíli EU pro rok 2040. *„Udržení a posílení konkurenceschopnosti*

průmyslu, zajištění přijatelných cen čisté energie a minimalizace negativních sociálních dopadů – to jsou pro mne hlavní podmínky, za kterých je možno diskutovat nový cíl do roku 2040. Zelená transformace musí být skutečně spravedlivá a zohledňovat sociální podmínky všech občanů, aby z ní měli prospěch. Bez jasného vyčíslení dopadů na jednotlivé sektory a na domácnosti se cíl jeví jako velmi ambiciózní,” komentuje ministr Hladík doporučení Evropské komise snížit emise skleníkových plynů v EU do roku 2040 o 90 % ve srovnání s rokem 1990.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-ministr-hladik-evropska-unie-by-mela-podporova>